YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (suuri jaosto)

3 päivänä toukokuuta 2007 *

Asiassa C-303/05,

jossa on kyse EU 35 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Arbitragehof (Belgia) on esittänyt 13.7.2005 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 29.7.2005, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Advocaten voor de Wereld VZW

vastaan

Leden van de Ministerraad,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (suuri jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti V. Skouris, jaostojen puheenjohtajat P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, R. Schintgen, P. Kūris, E. Juhász ja J. Klučka sekä tuomarit J. N. Cunha Rodrigues (esittelevä tuomari), J. Makarczyk, U. Lõhmus, E. Levits ja L. Bay Larsen,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

julkisasiamies: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies M. Ferreira,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 11.7.2006 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Advocaten voor de Wereld VZW, edustajinaan advocaat L. Deleu, advocaat P. Bekaert ja advocaat F. van Vlaenderen,

– Belgian hallitus, asiamiehenään M. Wimmer, avustajinaan avocat E. Jacubowitz ja avocat P. de Maeyer,

– Tšekin hallitus, asiamiehenään T. Boček,

– Espanjan hallitus, asiamiehenään J. M. Rodríguez Cárcamo,

– Ranskan hallitus, asiamiehinään G. de Bergues, J.-C. Niollet ja E. Belliard,

– Latvian hallitus, asiamiehenään E. Balode-Buraka,

– Liettuan hallitus, asiamiehenään D. Kriaučiūnas,

– Alankomaiden hallitus, asiamiehinään H. G. Sevenster, M. de Mol ja C. M. Wissels,

– Puolan hallitus, asiamiehenään J. Pietras,

– Suomen hallitus, asiamiehenään E. Bygglin,

– Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehinään S. Nwaokolo ja C. Gibbs, avustajanaan barrister A. Dashwood,

– Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään S. Kyriakopoulou, J. Schutte ja O. Petersen,

– Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään W. Bogensberger ja R. Troosters,

kuultuaan julkisasiamiehen 12.9.2006 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13.6.2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS (EYVL L 190, s. 1; jäljempänä puitepäätös) pätevyyden arviointia.

2 Tämä pyyntö on esitetty sellaisen kanteen yhteydessä, jonka Advocaten voor de Wereld VZW (jäljempänä Advocaten voor de Wereld) on nostanut Arbitragehofissa eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä 19.12.2003 annetun Belgian lain (Belgisch Staatsblad 22.12.2003, s. 60075; jäljempänä 19.12.2003 annettu laki) ja etenkin sen 3 §:n, 5 §:n 1 ja 2 momentin sekä 7 §:n kumoamiseksi.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

3 Puitepäätöksen johdanto-osan viidennessä perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

"Unionille asetettu tavoite tulla vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaksi alueeksi johtaa EU:n jäsenvaltioiden välisen, rikoksen johdosta tapahtuvan luovuttamisen poistamiseen ja sen korvaamiseen oikeusviranomaisten välisillä luovuttamisjärjestelyillä. Lisäksi uusien ja yksinkertaisempien järjestelyjen käyttöön-

otto rikoksesta tuomittujen tai epäiltyjen henkilöiden luovuttamiseksi tuomioiden täytäntöönpanoa ja syytteeseen asettamista varten rikosasioissa tekee mahdolliseksi poistaa nykyiset monimutkaiset ja aikaa vievät luovuttamismenettelyt. Vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvalla alueella on aiheellista korvata jäsenvaltioiden tähänastiset perinteiset yhteistyösuhteet rikosoikeudellisten päätösten, sekä ennen tuomiota annettujen että lopullisten, vapaan liikkuvuuden järjestelmällä."

4 Puitepäätöksen johdanto-osan kuudennessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

"Tässä puitepäätöksessä säädetty eurooppalainen pidätysmääräys on vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen, jota Eurooppa-neuvosto on luonnehtinut unionin oikeudellisen yhteistyön kulmakiveksi, ensimmäinen konkreettinen sovellus rikoslainsäädännön alalla."

5 Puitepäätöksen johdanto-osan seitsemännessä perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

"Koska tavoitteena olevaa, rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta 13 päivänä joulukuuta 1957 tehtyyn eurooppalaiseen yleissopimukseen perustuvan monenvälisen luovuttamisjärjestelmän korvaamista ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden yksipuolisin toimin, vaan se voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla, neuvosto voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa tarkoitetun ja Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä puitepäätöksessä ei ylitetä sitä, mikä on tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen."

6 Puitepäätöksen johdanto-osan 11 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

"Eurooppalaisen pidätysmääräyksen on korvattava jäsenvaltioiden välillä kaikki aiemmat rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevat oikeudelliset välineet, Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen III osaston asiaa koskevat määräykset mukaan luettuina."

7 Puitepäätöksen, joka on annettu EU 31 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdan sekä EU 34 artiklan 2 kohdan b alakohdan perusteella, 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Eurooppalaisella pidätysmääräyksellä tarkoitetaan oikeudellista päätöstä, jonka jäsenvaltio on antanut etsityn henkilön kiinni ottamiseksi ja luovuttamiseksi toisen jäsenvaltion toimesta syytetoimenpiteitä tai vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanemista varten.

2. Jäsenvaltiot panevat eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöön vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen perusteella ja tämän puitepäätöksen määräysten mukaisesti.

3. Tämä puitepäätös ei vaikuta velvoitteeseen kunnioittaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklassa taattuja perusoikeuksia ja keskeisiä oikeusperiaatteita."

8 Puitepäätöksen 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Eurooppalainen pidätysmääräys voidaan antaa sellaisista teoista, joista määräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan voi seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäisaika on vähintään 12 kuukautta, tai jos rangaistustuomio tai turvaamistoimenpidettä koskeva päätös on annettu, sellaisista seuraamuksista, joiden kesto on vähintään neljä kuukautta.

2. Seuraavista rikoksista, sellaisina kuin ne määritellään pidätysmääräyksen antavan jäsenvaltion lainsäädännössä, jos niistä pidätysmääräyksen antavassa jäsenvaltiossa voi seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäisaika on vähintään kolme vuotta, luovutetaan eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteella tämän puitepäätöksen edellytysten mukaisesti ja teon kaksoisrangaistavuutta tutkimatta:

– rikollisjärjestöön osallistuminen,

– terrorismi,

– ihmiskauppa,

– lasten seksuaalinen hyväksikäyttö ja lapsipornografia,

– huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laiton kauppa,

– aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laiton kauppa,

– lahjonta,

– petos, mukaan lukien Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta 26 päivänä heinäkuuta 1995 tehdyssä yleissopimuksessa tarkoitettu Euroopan yhteisön taloudellisiin etuihin kohdistuva petos,

– rahanpesu,

– rahan, mukaan lukien euron, väärentäminen,

– tietoverkkorikollisuus,

– ympäristörikollisuus, mukaan lukien uhanalaisten eläinlajien laiton kauppa ja uhanalaisten kasvilajien ja kasvilajikkeiden laiton kauppa,

– laittomassa maahantulossa ja maassa oleskelussa avustaminen,

– tahallinen henkirikos, vakava pahoinpitely ja vakavan ruumiinvamman aiheuttaminen,

– ihmisen elinten ja kudosten laiton kauppa,

– ihmisryöstö, vapaudenriisto ja panttivangiksi ottaminen,

– rasismi ja muukalaisviha,

– järjestäytynyt varkausrikollisuus tai aseellinen ryöstö,

– kulttuuriomaisuuden, mukaan lukien antiikki- ja taide-esineiden laiton kauppa,

– petollinen menettely,

– ryöstöntapainen kiristys ja kiristys,

– tuotteiden laiton väärentäminen ja jäljentäminen,

– hallinnollisten asiakirjojen väärentäminen ja kaupankäynti väärennöksillä,

– maksuvälinevääreennykset,

– hormonivalmisteiden ja muiden kasvua edistävien aineiden laiton kauppa,

– ydin- ja radioaktiivisten aineiden laiton kauppa,

– varastettujen ajoneuvojen kauppa,

– raiskaus,

– murhapoltto,

– kansainvälisen rikostuomioistuimen tuomiovaltaan kuuluvat rikokset,

– ilma-aluksen tai aluksen kaappaus,

– tuhotyö.

3. Neuvosto voi yksimielisesti ja kuultuaan Euroopan parlamenttia Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 39 artiklan 1 kohdan mukaisesti päättää milloin vain lisätä muita rikoslajeja tämän artiklan 2 kohdassa olevaan luetteloon. Neuvosto tarkastelee komission sille 34 artiklan 3 kohdan mukaisesti antaman kertomuksen perusteella, onko tätä luetteloa aiheellista laajentaa tai muuttaa.

4. Muiden kuin 2 kohtaan sisältyvien rikosten osalta luovuttamisen edellytykseksi voidaan asettaa se, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteena olevat teot ovat täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännön mukaan rikoksia niiden rikostunnusmerkistöstä tai luokittelusta riippumatta."

9 Puitepäätöksen 31 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Tämän puitepäätöksen määräyksillä korvataan 1 päivästä tammikuuta 2004 alkaen rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevien seuraavien yleis-

sopimusten vastaavat määräykset jäsenvaltioiden välisissä suhteissa, sanotun vaikuttamatta niiden soveltamiseen jäsenvaltioiden ja kolmansien valtioiden välisissä suhteissa:

a) rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta 13 päivänä joulukuuta 1957 tehty eurooppalainen yleissopimus, sen 15 päivänä lokakuuta 1975 tehty lisäpöytäkirja sekä sen 17 päivänä maaliskuuta 1978 tehty toinen lisäpöytäkirja ja terrorismin vastustamisesta 27 päivänä tammikuuta 1977 tehty eurooppalainen yleissopimus rikoksen johdosta tapahtuvan luovuttamisen osalta;

b) Euroopan yhteisöjen kahdentoista jäsenvaltion välillä luovuttamispyyntöjen lähettämismenetelmien yksinkertaistamisesta ja nykyaikaistamisesta 26 päivänä toukokuuta 1989 tehty sopimus;

c) yksinkertaistetusta menettelystä Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä rikoksen johdosta tapahtuvassa luovuttamisessa 10 päivänä maaliskuuta 1995 tehty yleissopimus;

d) rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä 27 päivänä syyskuuta 1996 tehty yleissopimus; sekä

e) tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta 19 päivänä kesäkuuta 1990 tehdyn yleissopimuksen III osasto, 4 luku.

2. Jäsenvaltiot voivat jatkaa tämän puitepäätöksen tekohetkellä voimassa olevien kahdenvälisten tai monenkeskisten sopimusten tai järjestelyjen soveltamista sikäli

kuin niiden avulla voidaan syventää tai laajentaa puitepäätöksen tavoitteita ja sikäli kuin ne entisestään yksinkertaistavat tai muuten helpottavat niiden etsittyjen henkilöiden luovuttamista koskevia menettelyjä, joista on annettu eurooppalainen pidätysmääräys.

Jäsenvaltiot voivat tämän puitepäätöksen voimaantulon jälkeen tehdä kahdenvälisiä tai monenkeskisiä sopimuksia tai järjestelyjä sikäli kuin niiden avulla voidaan syventää tai laajentaa puitepäätöksen sisältöä ja sikäli kuin ne entisestään yksinkertaistavat tai muuten helpottavat etsittyjen henkilöiden, joista on annettu eurooppalainen pidätysmääräys, luovuttamista koskevia menettelyjä vahvistamalla erityisesti 17 artiklassa määrättyjä määräaikoja lyhyempiä määräaikoja, laajentamalla 2 artiklan 2 kohdassa mainittujen rikosten luetteloa, rajoittamalla entisestään 3 ja 4 artiklassa mainittuja kieltäytymisperusteita tai alentamalla 2 artiklan 1 tai 2 kohdassa määrättyjä rangaistuskynnyksiä.

Toisessa alakohdassa tarkoitetut sopimukset tai järjestelyt eivät missään tapauksessa voi vaikuttaa suhteisiin niiden jäsenvaltioiden kanssa, jotka eivät ole niiden osapuolia.

Jäsenvaltiot ilmoittavat neuvostolle ja komissiolle kolmen kuukauden kuluessa tämän puitepäätöksen voimaantulosta niistä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuista voimassaolevista sopimuksista tai järjestelyistä, joiden soveltamista ne haluavat jatkaa.

Jäsenvaltiot ilmoittavat myös neuvostolle ja komissiolle kaikista toisessa alakohdassa säädetyistä uusista sopimuksista tai järjestelyistä kolmen kuukauden kuluessa niiden allekirjoittamisesta.

3. Silloin kun 1 kohdassa tarkoitettuja yleissopimuksia tai sopimuksia sovelletaan sellaisiin jäsenvaltioiden alueisiin tai sellaisiin alueisiin, joiden ulkosuhteista jäsenvaltio on vastuussa ja joihin tätä puitepäätöstä ei sovelleta, olemassa olevat suhteet kyseisten alueiden ja muiden jäsenvaltioiden välillä perustuvat edelleen kyseisiin välineisiin."

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

10 Ennakkoratkaisupäätöksestä ilmenee, että Advocaten voor de Wereld on nostanut 21.6.2004 päivätyllä kannekirjelmällä Arbitragehofissa kanteen, jolla vaaditaan kumoamaan kokonaan tai osittain 19.12.2003 annettu laki, jolla puitepäätöksen säännökset saatetaan osaksi Belgian sisäistä oikeutta.

11 Advocaten voor de Wereld väittää kanteensa tueksi muun muassa, että puitepäätös on pätemätön sillä perusteella, että eurooppalaista pidätysmääräystä koskevat säännökset olisi pitänyt antaa yleissopimuksella eikä puitepäätöksellä, koska EU 34 artiklan 2 kohdan b alakohdan perusteella puitepäätöksiä voidaan tehdä ainoastaan "jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä", mistä esillä olevassa tapauksessa ei ole kyse.

12 Advocaten voor de Wereld väittää lisäksi, että 19.12.2003 annetun lain 5 §:n 2 momentilla, jolla puitepäätöksen 2 artiklan 2 kohta saatetaan osaksi Belgian sisäistä oikeutta, loukataan yhdenvertaisuutta ja syrjintäkieltoa koskevaa periaatetta, koska eurooppalaista pidätysmääräystä täytäntöönpantaessa viimeksi mainitussa säännöksessä mainittujen rangaistavien tekojen osalta poiketaan ilman objektiivista ja

järkevää syytä kaksoisrangaistavuutta koskevasta vaatimuksesta, vaikka kyseinen vaatimus on pidetty voimassa muiden rikosten osalta.

13 Advocaten voor de Wereld väittää samoin, ettei 19.12.2003 annettu laki täytä myöskään rikosasioissa sovellettavan laillisuusperiaatteen edellytyksiä, koska siinä ei luetella rikoksia, joiden normatiivinen sisältö on riittävän selvä ja täsmällinen, vaan pelkästään väljästi määriteltyjä ei-toivotun käyttäytymisen ryhmiä. Lainkäyttöviranomaisella, jonka on päätettävä eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta, ei ole riittäviä tietoja, jotta se voisi tosiasiallisesti valvoa sitä, että rikokset, joista etsintäkuulutettua henkilöä syytetään tai joista hänelle on määrätty rangaistus, kuuluvat jonkin kyseisen lain 5 §:n 2 momentissa mainitun ryhmän soveltamisalaan. Se, ettei kyseisessä säännöksessä tarkoitettuja rikoksia ole määritelty selvästi ja täsmällisesti, johtaa siihen, että ne eri viranomaiset, joiden tehtävänä on panna eurooppalainen pidätysmääräys täytäntöön, soveltavat mainittua lakia eri tavoin, ja sillä loukataan tästä syystä myös yhdenvertaisuutta ja syrjintäkieltoa koskevaa periaatetta.

14 Arbitragehof huomauttaa, että 19.12.2003 annettu laki on välitön seuraus neuvoston päätöksestä antaa eurooppalaista pidätysmääräystä koskevat säännökset puitepäätöksellä. Advocaten voor de Wereldin mainittua lakia vastaan esittämät väitteet koskevat samassa laajuudessa myös puitepäätöstä. Eri tuomioistuininstanssien välisillä tulkintaeroilla, jotka koskevat yhteisön toimien pätevyyttä ja sen lainsäädännön pätevyyttä, jolla kyseiset toimet pannaan täytäntöön kansallisessa oikeudessa, vaarannetaan yhteisön oikeusjärjestyksen yhtenäisyys ja loukataan oikeusvarmuuden yleistä periaatetta.

15 Arbitragehof toteaa lisäksi, että EU 35 artiklan 1 kohdan perusteella ainoastaan yhteisöjen tuomioistuimella on toimivalta antaa ennakkoratkaisuja puitepäätösten pätevyydestä ja että Belgian kuningaskunta on saman artiklan 2 kohdan perusteella hyväksynyt yhteisöjen tuomioistuimen tätä alaa koskevan toimivallan.

16 Tämän perusteella Arbitragehof on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Onko – – puitepäätös – – yhteensopiva [EU] 34 artiklan 2 kohdan b alakohdan kanssa, jonka mukaan puitepäätöksiä voidaan tehdä ainoastaan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä?

2) Onko – – puitepäätöksen – – 2 artiklan 2 kohta, niiltä osin kuin se merkitsee, ettei kaksoisrangaistavuuden tutkimista koskevaa vaatimusta sovelleta siinä lueteltujen rikosten osalta, yhteensopiva [EU] 6 artiklan 2 kohdan ja erityisesti kyseisessä määräyksessä taatun rikosasioissa sovellettavan laillisuusperiaatteen sekä yhdenvertaisuutta ja syrjintäkieltoa koskevan periaatteen kanssa?"

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

Tutkittavaksi ottaminen

17 Tšekin hallitus väittää, ettei ensimmäistä ennakkoratkaisukysymystä voida ottaa tutkittavaksi sillä perusteella, että sillä velvoitetaan yhteisöjen tuomioistuin tarkastelemaan EU 34 artiklan 2 kohdan b alakohtaa, joka on sellainen primaarioikeuden määräys, joka ei kuulu sen valvontavallan piiriin.

18 Tämä väite ei ole perusteltu. EU 35 artiklan 1 kohdan perusteella yhteisöjen tuomioistuimella on näet toimivalta kyseisessä artiklassa määrättyjen edellytysten mukaisesti antaa ennakkoratkaisuja muun muassa puitepäätösten tulkinnasta ja pätevyydestä, mikä merkitsee välttämättä sitä, että se voi joutua tulkitsemaan EU 34 artiklan 2 kohdan b alakohdan kaltaisia primaarioikeuden määräyksiä – vaikka nimenomaista toimivaltaa tätä varten ei ole – silloin kun, kuten pääasiassa, yhteisöjen tuomioistuinta pyydetään arvioimaan, onko puitepäätös tehty perustellusti tämän viimeksi mainitun määräyksen perusteella.

19 Tšekin hallituksen mukaan ensimmäistä ennakkoratkaisukysymystä ei voida ottaa tutkittavaksi myöskään sen vuoksi, että ne asian kannalta merkitykselliset perustelut, jotka oikeuttaisivat toteamaan puitepäätöksen pätemättömäksi, eivät ilmene selvästi ennakkoratkaisupyynnöstä. Kyseisen hallituksen on näin ollen ollut mahdotonta esittää asianmukaisesti huomautuksia tämän kysymyksen osalta. Erityisesti siltä osin kuin Advocaten voor de Wereld väittää, että puitepäätös ei ole johtanut jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen lähentämiseen, sen olisi Tšekin hallituksen mielestä pitänyt esittää tätä väitettä tukevia seikkoja ja Arbitragehofin olisi pitänyt viitata näihin seikkoihin ennakkoratkaisupyynnössä.

20 On huomautettava, että ennakkoratkaisupyynnöissä annetut tiedot eivät ole tarpeen ainoastaan sen vuoksi, että yhteisöjen tuomioistuin voi antaa hyödyllisiä vastauksia, vaan myös siksi, että jäsenvaltioiden hallituksilla ja muilla osapuolilla, joita asia koskee, on mahdollisuus esittää huomautuksia yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 23 artiklan mukaisesti (ks. mm. asia C-422/98, Colonia Versicherung ym., määräys 2.3.1999, Kok. 1999, s. I-1279, 5 kohta).

21 Pääasiassa ennakkoratkaisupyyntö sisältää näiden vaatimusten täyttymisen kannalta riittävät tiedot. Kuten tämän tuomion 11 kohdassa huomautetaan, ennakkoratkaisupyynnöstä näet ilmenee, että Advocaten voor de Wereld puolustaa näkemystä, jonka mukaan eurooppalaista pidätysmääräystä koskevat kysymykset olisi pitänyt toteuttaa yleissopimuksella eikä puitepäätöksellä, koska EU 34 artiklan 2 kohdan b

alakohdan perusteella puitepäätöksiä voidaan tehdä ainoastaan "jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä", mistä tässä tapauksessa ei ole kyse.

22 Tällaiset tiedot ovat riittävät, jotta yhteisöjen tuomioistuin voi antaa hyödyllisen vastauksen, ja tämän lisäksi myös, jotta voidaan suojata kyseisillä asianosaisilla, jäsenvaltioilla, neuvostolla ja komissiolla yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 23 artiklan perusteella olevaa mahdollisuutta esittää huomautuksia, mistä ovat lisäksi osoituksena kaikkien vireillä olevaan menettelyyn osallistuneiden osapuolten esittämät huomautukset, mukaan lukien Tšekin hallituksen esittämät huomautukset.

23 Ensimmäinen ennakkoratkaisukysymys voidaan siis ottaa tutkittavaksi.

Asiakysymys

24 Advocaten voor de Wereld väittää toisin kuin kaikki muut tämän menettelyn yhteydessä huomautuksia esittäneet osapuolet, että eurooppalaista pidätysmääräystä koskevat kysymykset olisi pitänyt säännellä EY 34 artiklan 2 kohdan d alakohdan mukaisesti yleissopimuksella.

25 Yhtäältä näet puitepäätöstä ei olisi voitu pätevästi tehdä lainsäädäntöjen lähentämiseksi EU 34 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetulla tavalla, koska neuvostolla on toimivalta tehdä puitepäätöksiä rikosasioita koskevien säännösten asteittaiseksi lähentämiseksi ainoastaan EU 29 artiklan toisen kohdan kolmannessa luetelmakohdassa ja EU 31 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa. Neuvoston on turvauduttava oikeudellisessa yhteistyössä rikosasioissa muiden yhteisten toimintojen osalta yleissopimuksiin EU 34 artiklan 2 kohdan d alakohdan mukaisesti.

26 Toisaalta puitepäätöksen 31 artiklan perusteella puitepäätöksellä korvataan 1.1.2004 alkaen rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevat yleissopimusten määräykset jäsenvaltioiden välisissä suhteissa. Voimassa olevista yleissopimuksista voidaan kuitenkin poiketa pätevästi vain samanluonteisella asiakirjalla eli EU 34 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitetulla yleissopimuksella.

27 Tämä väite ei voi menestyä.

28 Kuten erityisesti puitepäätöksen 1 artiklan 1 ja 2 kohdasta ja sen johdanto-osan 5–7 ja 11 perustelukappaleesta ilmenee, puitepäätöksen tavoitteena on korvata monenvälinen luovuttamisjärjestelmä jäsenvaltioiden välillä vastavuoroisen tunnustamisen periaatteeseen perustuvalla oikeusviranomaisten välisellä rikoksesta tuomittujen tai epäiltyjen henkilöiden luovuttamisjärjestelyllä tuomioiden täytäntöönpanoa tai syytteeseen asettamista varten.

29 Eri jäsenvaltioissa asianomaisen pidätysmääräyksen antaneen valtion oikeuden mukaisesti annettujen pidätysmääräysten vastavuoroinen tunnustaminen edellyttää oikeudellista yhteistyötä rikosasioissa koskevien jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen lähentämistä ja erityisesti kansallisten viranomaisten välisen luovuttamisen edellytyksiä, siihen liittyviä menettelyjä ja sen vaikutuksia koskevien sääntöjen lähentämistä.

30 Tämä on nimenomaan puitepäätöksen tavoitteena siltä osin kuin on kyse etenkin säännöistä, jotka koskevat lueteltuja rikoksia, joiden osalta ei tutkita teon kaksoirangaistavuutta (2 artiklan 2 kohta), eurooppalaisen pidätysmääräyksen ehdottomia ja harkinnanvaraisia kieltäytymisperusteita (3 ja 4 artikla), eurooppalaisen pidätysmääräyksen sisältöä ja muotoa (8 artikla), tällaisen määräyksen

toimittamista ja toimittamistapoja (9 ja 10 artikla), vähimmäistakuita, jotka on myönnettävä etsitylle tai kiinni otetulle henkilölle (11–14 artikla), pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta tehdyn päätöksen määräaikoja ja menettelyjä (17 artikla) ja etsityn henkilön luovuttamista koskevia määräaikoja (23 artikla).

31 Puitepäätös perustuu EU 31 artiklan 1 kohdan a ja b alakohtaan, joissa määrätään, että oikeudellista yhteistyötä rikosasioissa koskevalla yhteisellä toiminnalla pyritään helpottamaan ja nopeuttamaan oikeudellista yhteistyötä rikosasioiden käsittelyn ja tuomioiden täytäntöönpanon osalta sekä helpottamaan rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista jäsenvaltioiden välillä.

32 Toisin kuin Advocaten voor de Wereld väittää, minkään perusteella ei voida päätellä, että jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen tekemällä puitepäätöksiä EU 34 artiklan 2 kohdan b alakohdan perusteella koskisi ainoastaan EU 31 artiklan 1 kohdan e alakohdassa mainittuja jäsenvaltioiden rikosoikeuden sääntöjä eli viimeksi mainitussa määräyksessä lueteltuja aloja koskevia rikostunnusmerkistöjä ja seuraamuksia koskevia sääntöjä.

33 EU 2 artiklan ensimmäisen kohdan neljännen luetelmakohdan mukaan vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen kehittäminen on yksi niistä tavoitteista, joihin unioni pyrkii, ja EU 29 artiklan ensimmäisessä kohdassa määrätään, että jotta kansalaisille voidaan antaa korkeatasoinen suoja tällaisella alueella, jäsenvaltioiden välillä kehitetään yhteistä toimintaa muun muassa oikeudellisessa yhteistyössä rikosasioissa. Saman artiklan toisen kohdan toisen luetelmakohdan mukaan tämä tavoite saavutetaan osaltaan "jäsenvaltioiden oikeusviranomaisten ja muiden toimivaltaisten viranomaisten välisellä tiiviimmällä yhteistyöllä [EU] 31 ja [EU] 32 artiklan määräysten mukaisesti – –".

34 EU 31 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa ei kuitenkaan ole mitään viittausta niihin oikeudellisiin keinoihin, joita tähän tarkoitukseen on käytettävä.

35 Lisäksi EU 34 artiklan 2 kohdassa todetaan yleisluonteisesti, että neuvosto "toteuttaa toimenpiteitä ja edistää – – yhteistyötä unionin tavoitteiden saavuttamiseksi", ja siinä annetaan neuvostolle "tätä varten" toimivalta toteuttaa erityyppisiä toimia, jotka on lueteltu mainitun 2 kohdan a–d alakohdassa ja joihin kuuluvat puitepäätökset ja yleissopimukset.

36 Lisäksi EU 34 artiklan 2 kohdassa tai missään muussakaan EU-sopimuksen VI osastoon kuuluvassa määräyksessä ei tehdä eroa niiden toimityyppien välillä, joita voidaan toteuttaa sen alan mukaan, mitä yhteinen toiminta rikosasioissa tehtävässä yhteistyössä koskee.

37 EU 34 artiklan 2 kohdassa ei myöskään vahvisteta tärkeysjärjestystä kyseisessä määräyksessä lueteltujen eri keinojen välillä, joten on mahdollista, että neuvosto saattaa valita useista eri keinoista säännelläkseen samaa asiaa valitun keinon luonteen asettamissa rajoissa.

38 Tämän perusteella EU 34 artiklan 2 kohtaa, siltä osin kuin siinä luetellaan ja määritellään yleisluonteisesti ne erityyppiset oikeudelliset keinot, joita voidaan käyttää EU-sopimuksen VI osastossa esitettyjen "unionin tavoitteiden saavuttamiseksi", ei voida tulkita siten, että jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen tekemällä puitepäätös mainitun 2 kohdan b alakohdan nojalla ei voi koskea muita kuin EU 31 artiklan 1 kohdan e alakohdassa mainittuja aloja ja erityisesti eurooppalaista pidätysmääräystä koskevaa kysymystä.

39 Tulkinta, jonka mukaan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen puitepäätöksiä tekemällä on mahdollista muillakin kuin EU 31 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitetuilla aloilla, saa vahvistusta saman 1 kohdan c alakohdasta, jossa todetaan, että yhteistä toimintaa on myös "tällaisen [rikosasioita koskevan oikeudellisen] yhteistyön mahdollisesti edellyttämä, jäsenvaltioissa sovellettavien sääntöjen yhteensopivuuden varmistaminen" tekemättä eroa niiden erityyppisten toimien välillä, joita voidaan käyttää näiden sääntöjen lähentämiseen.

40 Siltä osin kuin EU 34 artiklan 2 kohdan c alakohdassa suljetaan pois se, että neuvosto voisi turvautua päätökseen jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämiseksi ja että saman 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettua yhteistä kantaa koskevaa oikeudellista keinoa olisi käytettävä vain unionin suhtautumisen määrittämiseksi tiettyyn erityiseen kysymykseen, tässä tapauksessa tulee siis esiin kysymys siitä, saattoiko neuvosto, toisin kuin Advocaten voor de Wereld väittää, antaa pätevästi eurooppalaista pidättämismääräystä koskevat säännökset puitepäätöksellä sen sijaan, että se olisi turvautunut EU 34 artiklan 2 kohdan d alakohdan mukaiseen yleissopimukseen.

41 Vaikka on totta, että eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä olisi voitu tehdä myös yleissopimus, neuvostolla on kuitenkin harkintavalta antaa etusija puitepäätökselle oikeudellisena keinona silloin, kun, kuten esillä olevassa asiassa, tällaisen toimen toteuttamista koskevat edellytykset ovat täyttyneet.

42 Tätä päätelmää ei voida kumota sillä seikalla, että puitepäätöksen 31 artiklan 1 kohdan mukaan puitepäätöksellä korvataan 1.1.2004 alkaen pelkästään jäsenvaltioiden välisissä suhteissa sellaisten rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevien aikaisempien yleissopimusten vastaavat määräykset, jotka on lueteltu kyseisessä säännöksessä. Muunlaisen tulkinnan, joka ei saa tukea EU 34 artiklan 2 kohdasta eikä mistään muustakaan EU-sopimuksen määräyksestä, johdosta

neuvostolle tunnustettu oikeus tehdä puitepäätöksiä aloilla, joita koskevat säännökset on aikaisemmin annettu kansainvälisillä yleissopimuksilla, saattaisi menettää olennaisen osan tehokkaasta vaikutuksestaan.

43 Tästä seuraa, että puitepäätöstä ei ole tehty EU 34 artiklan 2 kohdan b alakohdan vastaisesti.

Toinen kysymys

44 Advocaten voor de Wereld väittää, toisin kuin kaikki muut tämän menettelyn yhteydessä huomautuksia jättäneet osapuolet, että puitepäätöksen 2 artiklan 2 kohta on, siltä osin kuin sillä poistetaan kaksoisrangaistavuuden tutkinta kyseisessä säännöksessä lueteltujen rikosten osalta, ristiriidassa yhdenvertaisuutta ja syrjintäkieltoa koskevan periaatteen sekä rikosasioita koskevan laillisuusperiaatteen kanssa.

45 Heti alkuun on huomautettava, että EU 6 artiklan perusteella unioni perustuu oikeusvaltion periaatteeseen ja se pitää arvossa yhteisön oikeuden yleisinä periaatteina perusoikeuksia, sellaisina kuin ne taataan ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyssä, Roomassa 4.11.1950 allekirjoitetussa Euroopan yleissopimuksessa ja sellaisina kuin ne ilmenevät jäsenvaltioiden yhteisessä valtiosääntöperinteessä. Tästä seuraa, että toimielinten – samoin kuin jäsenvaltioiden niiden pannessa täytäntöön unionin lainsäädäntöä – toteuttamien toimien yhteensoveltuvuutta perustamissopimusten ja yleisten oikeusperiaatteiden suhteen valvotaan (ks. mm. asia C-354/04 P, Gestoras Pro Amnistía ym. v. neuvosto, tuomio 27.2.2007, Kok. 2007, s. I-1579, 51 kohta ja asia C-355/04 P, Segi ym. v. neuvosto, tuomio 27.2.2007, Kok. 2007, s. I-1657, 51 kohta).

46 On selvää, että näihin periaatteisiin kuuluvat sekä rikoksia ja rangaistuksia koskeva laillisuusperiaate että yhdenvertaisuutta ja syrjintäkieltoa koskeva periaate, jotka on myös vahvistettu uudelleen Nizzassa 7.12.2000 julistetun Euroopan unionin perusoikeuskirjan (EYVL C 364, s. 1) 49, 20 ja 21 artiklassa.

47 Näin ollen yhteisöjen tuomioistuimen on tutkittava puitepäätöksen pätevyys mainittujen periaatteiden nojalla.

Rikoksia ja rangaistuksia koskeva laillisuusperiaate

48 Advocaten voor de Wereldin mukaan luettelo niistä yli 30 rikoksesta, joiden osalta perinteinen kaksoisrangaistavuutta koskeva edellytys on syrjäytetty silloin, kun niistä voi pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus, jonka enimmäisaika on vähintään kolme vuotta, on siinä määrin epämääräinen ja väljä, että sillä loukataan tai ainakin sillä voidaan loukata rikosasioissa sovellettavaa laillisuusperiaatetta. Kyseisessä luettelossa mainittuihin rikoksiin ei ole liitetty niiden laillista määritelmää, vaan ne ovat hyvin epämääräisesti määriteltyjä ei-toivottavan käyttäytymisen ryhmiä. Henkilö, joka on menettänyt vapautensa eurooppalaista pidätysmääräystä täytäntöönpantaessa ilman, että teon kaksoisrangaistavuutta olisi tarkasteltu, ei saa hyväkseen takuuta, jonka mukaan rikoslain on täytettävä edellytykset, jotka koskevat tarkkuutta, selkeyttä ja ennustettavuutta ja joiden perusteella kukin voi teon tekemisen ajankohtana tietää, onko kyseinen teko rikos vai ei, toisin kuin on niiden henkilöiden osalta, jotka ovat menettäneet vapautensa eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä riippumatta.

49 On huomautettava, että rikosten ja rangaistusten laillisuutta koskeva periaate (nullum crimen, nulla poena sine lege) kuuluu jäsenvaltioiden yhteisen valtiosääntöperinteen perustana oleviin yleisiin oikeusperiaatteisiin ja että se on vahvistettu myös kansainvälisissä sopimuksissa, erityisesti ihmisoikeuksien ja perusvapauksien

suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen 7 artiklan 1 kohdassa (ks. vastaavasti yhdistetyt asiat C-74/95 ja C-129/95, X, tuomio 12.12.1996, Kok. 1996, s. I-6609, 25 kohta ja yhdistetyt asiat C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ja C-213/02 P, Dansk Rørindustri ym. v. komissio, tuomio 28.6.2005, Kok. 2005, s. I-5425, 215–219 kohta).

50 Kyseinen periaate edellyttää, että laissa määritellään selvästi rikokset ja niistä määrättävät rangaistukset. Tämä edellytys täyttyy, kun yksityinen oikeussubjekti voi tietää kyseessä olevan säännöksen tai määräyksen sanamuodon ja tarvittaessa tuomioistuinten siitä tekemän tulkinnan perusteella, mitkä toimet tai laiminlyönnit synnyttävät sen rikosoikeudellisen vastuun (ks. etenkin asia Coëme ym. v. Belgia, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 22.6.2000, Recueil des arrêts et décisions, 2000-VII, 145 kohta).

51 Puitepäätöksen 2 artiklan 2 kohdan mukaan kyseisessä säännöksessä luetelluista rikoksista "sellaisina kuin ne määritellään pidätysmääräyksen antavan jäsenvaltion lainsäädännössä, jos niistä pidätysmääräyksen antavassa jäsenvaltiossa voi seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäisaika on vähintään kolme vuotta", luovutetaan eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteella teon kaksoisrangaistavuutta tutkimatta.

52 Tämän johdosta vaikka jäsenvaltiot toistavat sananmukaisesti puitepäätöksen 2 artiklan 2 kohdassa olevan rikosryhmien luettelon pannessaan puitepäätöstä täytäntöön, näiden rikosten määritelmä itsessään ja sovellettavat rangaistukset perustuvat "pidätysmääräyksen antavan jäsenvaltion" lainsäädäntöön. Puitepäätöksellä ei ole tarkoitus yhdenmukaistaa kysymyksessä olevia rikoksia niiden tunnusmerkistöjen tai niistä määrättävien rangaistusten osalta.

53 Näin ollen vaikka puitepäätöksen 2 artiklan 2 kohdan mukaan kaksoisrangaistavuutta ei tutkita kyseisessä määräyksessä mainittujen rikosryhmien osalta, rikosten ja sovellettavien rangaistusten määritelmä kuuluu edelleen pidätysmääräyksen

antavan jäsenvaltion lainsäädännön toimivaltaan ja kyseisen jäsenvaltion on, kuten tämän saman puitepäätöksen 1 artiklan 3 kohdassa lisäksi todetaan, kunnioitettava perusoikeuksia ja keskeisiä oikeusperiaatteita, sellaisina kuin ne vahvistettu EU 6 artiklassa, ja tämän johdosta rikosten ja rangaistusten laillisuutta koskevaa periaatetta.

54 Tästä seuraa, että puitepäätöksen 2 artiklan 2 kohta ei ole, siltä osin kuin kaksoisrangaistavuutta ei sen mukaan tutkita kyseisessä säännöksessä mainittujen rikosten osalta, pätemätön rikosten ja rangaistusten laillisuutta koskevan periaatteen loukkaamisen vuoksi.

Yhdenvertaisuutta ja syrjintäkieltoa koskeva periaate

55 Advocaten voor de Wereldin mukaan puitepäätöksellä loukataan yhdenvertaisuutta ja syrjintäkieltoa koskevaa periaatetta siltä osin kuin muiden kuin puitepäätöksen 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen rikosten osalta luovuttamisesta voidaan määrätä sillä edellytyksellä, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteena olevat teot ovat täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännön mukaan rikoksia. Tämä erottelu ei ole objektiivisesti perusteltu. Kaksoisrangaistavuuden tutkinnan poistaminen on sitäkin kyseenalaisempaa, koska puitepäätöksessä ei ole mitään yksityiskohtaista määritelmää niistä teoista, joiden osalta luovuttamista pyydetään. Puitepäätöksen järjestelmä johtaa yksityisten oikeussubjektien perusteettomaan erilaiseen kohteluun sen mukaan, ovatko rangaistavat teot tapahtuneet täytäntöönpanojäsenvaltiossa vai kyseisen valtion ulkopuolella. Näitä samoja oikeussubjekteja kohdellaan siten eri tavalla heidän vapaudenmenetyksensä osalta ilman, että tämä olisi perusteltua.

56 On huomautettava, että yhdenvertaisuutta ja syrjintäkieltoa koskeva periaate edellyttää, että toisiinsa rinnastettavia tapauksia ei kohdella eri tavalla eikä erilaisia

tilanteita kohdella samalla tavalla, ellei tällaista kohtelua voida objektiivisesti perustella (ks. mm. asia C-248/04, Koninklijke Coöperatie Cosun, tuomio 26.10.2006, Kok. 2006, s. I-10211, 72 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

57 Siltä osin kuin yhtäältä on kyse puitepäätöksen 2 artiklan 2 kohdassa lueteltujen 32 rikosryhmän valitsemisesta, on todettava, että neuvosto on voinut vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen perusteella ja jäsenvaltioiden välisen suuren luottamuksen ja yhteisvastuun huomioon ottaen katsoa, että asianomaiset rikosryhmät kuuluvat joko itse niiden luonteen vuoksi tai niistä seuraavan vähintään kolmen vuoden enimmäisrangaistuksen vuoksi sellaisiin rikoksiin, joista aiheutuva vahinko yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle on niin vakava, että on perusteltua olla edellyttämättä kaksoisrangaistavuuden tutkimista.

58 Näin ollen vaikka oletetaan, että niiden henkilöiden tilannetta, joiden epäillään syyllistyneen puitepäätöksen 2 artiklan 2 kohdassa olevassa luettelossa mainittuihin rikoksiin tai jotka on tuomittu tällaisista rikoksista, voidaan verrata niiden henkilöiden tilanteeseen, joiden epäillään syyllistyneen muihin kuin kyseisessä säännöksessä lueteltuihin rikoksiin tai jotka on tuomittu tällaisista rikoksista, eron tekeminen on kuitenkin objektiivisesti perusteltua.

59 Siltä osin kuin toisaalta on kyse siitä, että kysymyksessä olevien rikosryhmien määritelmän epätarkkuus voi johtaa puitepäätöksen erisuuntaiseen täytäntöönpanoon eri kansallisissa oikeusjärjestyksissä, riittää, kun todetaan, että puitepäätöksen tavoitteena ei ole yhdenmukaistaa jäsenvaltioiden aineellista rikosoikeutta ja että missään EU-sopimuksen VI osaston määräyksessä, joista 34 ja 31 artikla on valittu tämän puitepäätöksen oikeudelliseksi perustaksi, ei aseteta eurooppalaisen pidätysmääräyksen soveltamisen edellytykseksi jäsenvaltioiden rikoslainsäädäntöjen yhdenmukaistamista asianomaisten rikosten alalla (ks. vastaavasti mm. yhdistetyt asiat C-187/01 ja C-385/01, Gözütok ja Brügge, tuomio 11.2.2003, Kok. 2003, s. I-1345, 32 kohta ja asia C-467/04, Gasparini ym., tuomio 28.9.2006, Kok. 2006, s. I9199, 29 kohta).

60 Tästä seuraa, että puitepäätöksen 2 artiklan 2 kohta ei ole, siltä osin kuin kaksoisrangaistavuutta ei sen mukaan tutkita kyseisessä säännöksessä mainittujen rikosten osalta, pätemätön EU 6 artiklan 2 kohdan rikkomisen vuoksi eikä erityisesti rikoksia ja rangaistuksia koskevan laillisuusperiaatteen sekä yhdenvertaisuutta ja syrjintäkieltoa koskevan periaatteen loukkaamisen vuoksi.

61 Kun otetaan huomioon kaikki edellä esitetyt seikat, on vastattava, ettei esitettyjen kysymysten tutkinnassa ole tullut esille sellaisia seikkoja, jotka vaikuttaisivat puitepäätöksen pätevyyteen.

Oikeudenkäyntikulut

62 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (suuri jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Esitettyjen kysymysten tutkinnassa ei ole tullut esille sellaisia seikkoja, jotka vaikuttaisivat eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13.6.2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS pätevyyteen.

Allekirjoitukset